ปัญหาการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากภัยบนสื่อสังคมออนไลน์: การวิเคราะห์เชิงกฎหมายเปรียบเทียบ

Legal Problems in Protecting Children and Youth from Online Social Media Threats: A Comparative Legal Analysis

เขมรัศมิ์ มณีสุวรรณ1*

1คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา นครศรีธรรมราช

2Faculty of Law, Chalerm Karnchana University, Nakhon Si Thammarat

E-mail: lawsofcnu@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและประเภทของภัยบนสื่อสังคมออนไลน์ที่กระทบต่อเด็กและเยาวชนศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพจิตและพฤติกรรมวิเคราะห์ข้อจำกัดของมาตรการคุ้มครองตามกฎหมายไทยในปัจจุบันเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศศึกษาปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยคุ้มครองที่เกี่ยวข้องและเสนอแนวทางการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบการวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงนิติศาสตร์ (Legal Analysis) และการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมาย (Comparative Legal Study) โดยรวบรวมข้อมูลจากบทบัญญัติกฎหมายไทย กฎหมายของสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร ตลอดจนเอกสารทางวิชาการและรายงานสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่าภัยบนสื่อสังคมออนไลน์ที่กระทบต่อเด็กและเยาวชนไทยแบ่งได้เป็น 6 กลุ่มหลัก ได้แก่ การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ การล่อลวงเด็กทางออนไลน์ การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับอนุญาต การหลอกลวงและการฉ้อโกงออนไลน์ และการเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับวัย ซึ่งมีความสัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพจิตหลายด้าน กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องยังมี

ลักษณะกระจัดกระจายและเชิงรับขาดบทบัญญัติที่กำหนดหน้าที่ความปลอดภัยโดยการออกแบบให้แก่แพลตฟอร์มขาดอายุความยินยอมทางดิจิทัลที่ชัดเจนและมีข้อจำกัดด้านการบังคับใช้กฎหมายข้ามพรมแดน เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายของสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร ผู้วิจัยเสนอแนะให้ปรับปรุงกฎหมายไทยให้กำหนดหน้าที่ของแพลตฟอร์มไว้เป็นการเฉพาะกำหนดอายุความยินยอมทางดิจิทัลที่ชัดเจนจัดตั้งกลไกกำกับดูแลเฉพาะด้านและพัฒนาช่องทางแจ้งเหตุที่เป็นมิตรกับเด็กควบคู่กับการเสริมสร้างความรู้เท่าทันดิจิทัลในระดับครอบครัวและสถานศึกษา

คำสำคัญ: การคุ้มครองเด็กและเยาวชน, ภัยบนสื่อสังคมออนไลน์, กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล, กฎหมายเปรียบเทียบ

Abstract

This research aims to examine the nature and types of online social media threats affecting children and youth, their impacts on mental health and behavior, the limitations of current Thai legal protection measures compared with foreign legislation, the risk and protective factors involved, and appropriate protection guidelines. The study employs a qualitative documentary research methodology combined with legal analysis and comparative legal study, drawing on Thai statutes, the legislation of the European Union, the United States, and the United Kingdom, together with relevant academic literature and situational reports. The findings indicate that online threats affecting Thai children and youth fall into six major categories: cyberbullying, online grooming, online child sexual exploitation, unauthorized disclosure of personal data, online scams and fraud, and exposure to age-inappropriate content, all of which are associated with various mental health concerns. Current Thai law remains fragmented and reactive, lacking explicit "safety by design" obligations for platforms, a clear digital age of consent, and effective cross-border enforcement mechanisms, in contrast to the frameworks of the EU, the US, and the UK. The study recommends amending Thai law to impose specific platform duties, establish a clear digital age of consent, create a dedicated regulatory mechanism, and develop child-friendly reporting channels, alongside strengthening digital literacy within families and schools.

Keywords: Child and Youth Protection, Online Social Media Threats, Data Protection Law, Comparative Law

บทนำ

สื่อสังคมออนไลน์ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างชีวิตประจำวันของเด็กและเยาวชน ทั้งในด้านการสื่อสาร การเรียนรู้ และการสร้างอัตลักษณ์ขณะเดียวกันก็เป็นพื้นที่ที่รวมความเสี่ยงหลายรูปแบบไว้พร้อมกัน เด็กและเยาวชนเผชิญภัยบนสื่อสังคมออนไลน์หลายประเภท ได้แก่ การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ การติดต่อเชิงล่อลวงทางเพศ เนื้อหารุนแรง และการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล โดยเด็กอายุน้อยยังมีข้อจำกัดด้านความรู้เท่าทันเทคโนโลยีและมักไม่เข้าใจการติดตามข้อมูล การโฆษณาเจาะกลุ่ม และความคงอยู่ถาวรของข้อมูลออนไลน์

แม้หน่วยงานรัฐ โรงเรียน ครอบครัว และบริษัทแพลตฟอร์มจะมีความพยายามลดความเสี่ยงออนไลน์ของเด็กและเยาวชน แต่ปัญหายังดำรงอยู่และมีความซับซ้อนมากขึ้น มาตรการคุ้มครองที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เช่น การกำกับดูแลโดยผู้ปกครอง การตั้งค่าความปลอดภัยของแพลตฟอร์ม และข้อจำกัดตามอายุ ยังมีลักษณกระจัดกระจาย เชิงรับ และตามไม่ทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การศึกษาปัญหาการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากภัยบนสื่อสังคมออนไลน์จึงมีความสำคัญทั้งในเชิงวิชาการและเชิงนโยบาย เพราะช่วยอธิบายลักษณะของภัย ผลกระทบ ปัจจัยเสี่ยง ปัจจัยคุ้มครอง และแนวทางคุ้มครองที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมดิจิทัลปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะและประเภทของภัยบนสื่อสังคมออนไลน์ที่กระทบต่อเด็กและเยาวชน

2. เพื่อศึกษาผลกระทบของภัยบนสื่อสังคมออนไลน์ต่อสุขภาพจิต พฤติกรรม และพัฒนาการของเด็กและเยาวชน

3. เพื่อศึกษาข้อจำกัดของมาตรการคุ้มครองที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและแนวทางพัฒนาการคุ้มครองที่เหมาะสม

4. เพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยคุ้มครองที่เกี่ยวข้องกับการเผชิญภัยออนไลน์

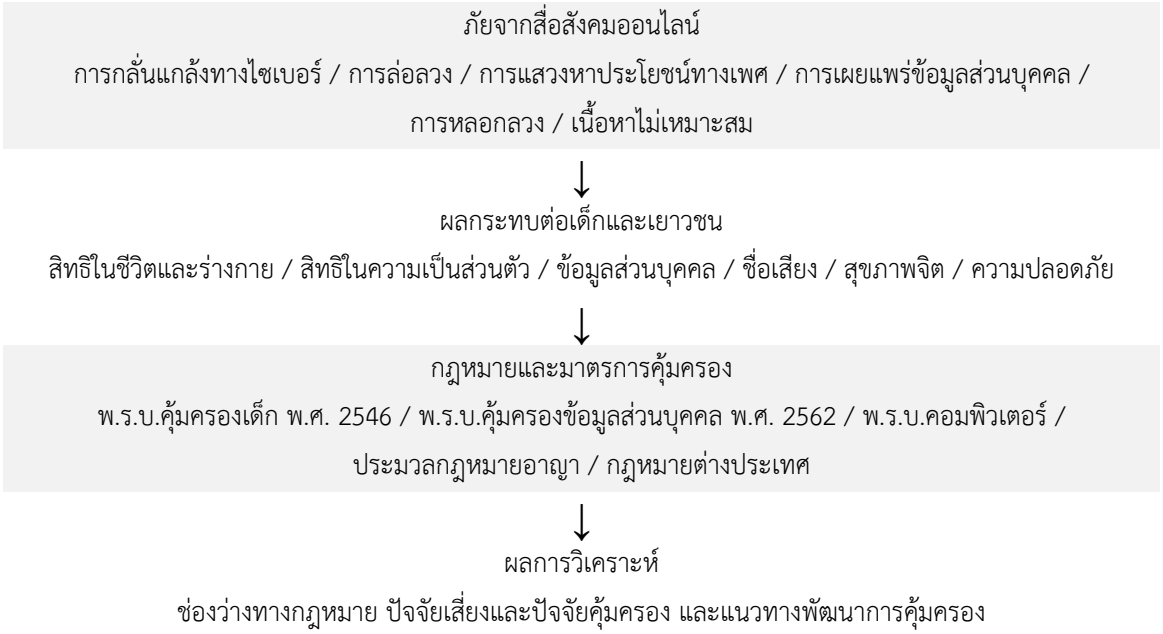
5. เพื่อเสนอแนะแนวทางการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากภัยบนสื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

สมมติฐาน

การเผชิญภัยบนสื่อสังคมออนไลน์บ่อยครั้งสัมพันธ์กับผลลบต่อสุขภาพจิตและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน มาตรการคุ้มครองที่เน้นเพียงการจำกัดการเข้าถึงหรือพึ่งพาผู้ปกครองเพียงฝ่ายเดียวมีแนวโน้มไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับแนวทางหลายระดับที่รวมบทบาทของแพลตฟอร์ม โรงเรียน ครอบครัว และนโยบายสาธารณะ

กรอบแนวคิดการวิจัยกรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดโดยเริ่มจากภัยบนสื่อสังคมออนไลน์ วิเคราะห์ผลกระทบต่อสิทธิและสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน จากนั้นพิจารณากฎหมายและมาตรการคุ้มครองที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์ช่องว่างและเสนอแนวทางพัฒนา โดยยึดหลักการคุ้มครองสิทธิเด็กและหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นกรอบการวิเคราะห์

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นหลัก ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงนิติศาสตร์ (Legal Analysis) และการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมาย

(Comparative Legal Study) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ บทบัญญัติกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ส่วนแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือ บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และรายงานสถานการณ์จากองค์กรระหว่างประเทศ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และเปรียบเทียบกฎหมายไทยกับกฎหมายของสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร เพื่อค้นหาช่องว่างและแนวทางที่สามารถนำมาปรับใช้กับบริบทของประเทศไทยได้ โดยยึดหลักการคุ้มครองสิทธิเด็กและหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นกรอบในการวิเคราะห์ตลอดทั้งงานวิจัย

ผลการวิจัย

1. ลักษณะและรูปแบบของภัยบนสื่อสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน

ผลการวิจัยพบว่าภัยบนสื่อสังคมออนไลน์ที่กระทบต่อเด็กและเยาวชนไทยสามารถจำแนกได้เป็น 6 กลุ่มหลัก ได้แก่ (1) การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (2) การล่อลวงเด็กทางออนไลน์ (3) การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งข้อมูลจากรายงาน Disrupting Harm in Thailand ของ UNICEF ระบุว่าเด็กอายุ 12–17 ปีที่ใช้อินเทอร์เน็ตประมาณร้อยละ 9 เคยประสบรูปแบบร้ายแรงของการแสวงหาประโยชน์และการล่วงละเมิดทางเพศทางออนไลน์ในรอบหนึ่งปี คิดเป็นจำนวนราว 400,000 คน (4) การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับอนุญาต (5) การหลอกลวงและการฉ้อโกงออนไลน์ และ (6) การเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับวัย ภัยเหล่านี้มีความเชื่อมโยงกันและมักเกิดขึ้นซ้อนทับในเด็กกลุ่มเดียวกัน (ECPAT, INTERPOL, & UNICEF, 2022)

ในด้านผลกระทบ งานทบทวนวรรณกรรมพบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อสังคมออนไลน์กับสุขภาวะของวัยรุ่น โดยการใช้งานที่เพิ่มขึ้นสัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพจิต เช่น อาการซึมเศร้าและความวิตกกังวล รวมถึงคุณภาพการนอนหลับที่ลดลง ทั้งนี้เป็นความสัมพันธ์ทางสถิติ มิใช่ข้อพิสูจน์เหตุและผลโดยตรง (Luengroongroj, Seree, & Atsariyasing, 2023)

2. ข้อจำกัดของกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์กฎหมายไทย ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และประมวลกฎหมายอาญา พบช่องว่างสำคัญ ได้แก่ (1) ไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดหน้าที่ “ความปลอดภัยโดยการออกแบบ” ให้แก่แพลตฟอร์มไว้เป็นการเฉพาะ (2) ไม่มีอายุความยินยอมทางดิจิทัลที่ชัดเจนสำหรับบริการสังคมออนไลน์ โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มาตรา 20 ผูกกับความสามารถของผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกำหนดเกณฑ์อายุ 10 ปีเป็นการทั่วไป

(3) กฎหมายกระจัดกระจายอยู่ในหลายฉบับ ขาดการบูรณาการ (4) กลไกบังคับใช้กฎหมายข้ามพรมแดนกับผู้กระทำผิดหรือแพลตฟอร์มต่างประเทศยังมีข้อจำกัด และ (5) การรายงานเหตุไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ในระดับต่ำมาก โดยมีเด็กเพียงประมาณร้อยละ 1–3 ที่เปิดเผยประสบการณ์ดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจตามรายงาน Disrupting Harm in Thailand (พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546; พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562, มาตรา 20; พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550; ประมวลกฎหมายอาญา) (ECPAT, INTERPOL, & UNICEF, 2022)

3. กฎหมายและมาตรการของต่างประเทศ

การศึกษาเปรียบเทียบพบว่าสหภาพยุโรปกำหนดอายุความยินยอมทางดิจิทัลไว้ที่ 16 ปีตาม GDPR มาตรา 8 โดยรัฐสมาชิกอาจลดเกณฑ์ได้แต่ไม่ต่ำกว่า 13 ปี ส่วนมาตรา 28 ของกฎหมายว่าด้วยบริการดิจิทัล (Digital Services Act: DSA) กำหนดให้แพลตฟอร์มออนไลน์ที่เด็กเข้าถึงได้ต้องจัดให้มีมาตรการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว ความปลอดภัย และความมั่นคงปลอดภัยของผู้เยาว์ในระดับสูง ขณะที่หน้าที่ประเมินและบรรเทาความเสี่ยงเชิงระบบอยู่ในมาตรา 34 และ 35 และ DSA ยังจำกัดการแสดงโฆษณาโดยอาศัยการจัดทำโปรไฟล์เมื่อแพลตฟอร์มทราบโดยมีเหตุอันควรว่าเป็นผู้เยาว์ ทั้งนี้คณะกรรมาธิการยุโรปได้ออกแนวปฏิบัติฉบับสมบูรณ์ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2568 (Regulation (EU) 2016/679, art. 8; Regulation (EU) 2022/2065, arts. 28, 34–35; European Commission, 2025)

สหรัฐอเมริกามีกฎหมาย COPPA ซึ่งคณะกรรมการการค้าแห่งสหพันธรัฐได้แก้ไขปรับปรุงครั้งใหญ่ที่สุดนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 มีผลใช้บังคับวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2568 โดยกำหนดช่วงเวลาให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามข้อแก้ไขส่วนใหญ่ภายในวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2569 โดยขยายนิยามข้อมูลส่วนบุคคลให้ครอบคลุมข้อมูลชีวมิติและเพิ่มมาตรฐานสำหรับบริการที่มีผู้ใช้งานทั้งเด็กและผู้ใหญ่ปะปนกัน ส่วนสหราชอาณาจักรมีกฎหมาย Online Safety Act 2023 ซึ่งกำหนดให้แพลตฟอร์มต้องประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของเด็กและมีมาตรการตามระดับความเสี่ยง รวมถึงแนวทางตรวจสอบอายุผู้ใช้งาน (Federal Trade Commission, 2025; Online Safety Act 2023; Ofcom, 2025)

ตารางที่ 1 สรุปการเปรียบเทียบกฎหมายไทยกับต่างประเทศในประเด็นสำคัญ

ประเด็น	ประเทศไทย	ต่างประเทศ (EU / สหรัฐฯ / สหราชอาณาจักร)
อายุความยินยอมทางดิจิทัล	ผูกกับความสามารถผู้เยาว์ตาม ป.พ.พ. และเกณฑ์อายุ 10 ปีตาม PDPA มาตรา 20 ไม่มีตัวเลขเฉพาะสำหรับบริการสังคมออนไลน์	EU: 16 ปี (รัฐสมาชิกลดได้ไม่ต่ำกว่า 13 ปี ตาม GDPR ม.8) / สหรัฐฯ: ต่ำกว่า 13 ปีต้องได้รับความยินยอมผู้ปกครองตาม COPPA
หน้าที่ออกแบบเพื่อความปลอดภัยของเด็ก (safety by design)	ยังไม่มีบทบัญญัติเฉพาะ	EU: DSA มาตรา 28 บังคับประเมินความเสี่ยงและตั้งค่าความเป็นส่วนตัวสูงสุดเป็นค่าเริ่มต้น / UK: Online Safety Act 2023 กำหนด Children's Risk Assessment และแบ่งระดับเนื้อหา
การตรวจสอบอายุผู้ใช้งาน	อาศัยการกรอกข้อมูลด้วยตนเอง ไม่มีมาตรฐานบังคับ	UK: ใช้วิธีตรวจสอบที่เชื่อถือได้ เช่น เอกสารประจำตัว การประมาณอายุจากภาพใบหน้า หรือการตรวจผ่านธนาคาร/เครือข่ายมือถือ ไม่ใช้การกรอกข้อมูลด้วยตนเองเพียงลำพัง
หน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะด้าน	ไม่มีหน่วยงานเฉพาะที่มีอำนาจปรับแพลตฟอร์มโดยตรง	EU: Digital Services Coordinator / UK: Ofcom มีอำนาจปรับสูงสุด 18 ล้านปอนด์ หรือร้อยละ 10 ของรายได้ทั่วโลก

จากตารางที่ 1 เห็นได้ว่าประเทศไทยยังขาดกลไกเชิงโครงสร้างที่สำคัญเมื่อเทียบกับต่างประเทศ โดยเฉพาะการไม่มีอายุความยินยอมทางดิจิทัลที่ชัดเจน การไม่มีมาตรฐานตรวจสอบอายุที่เชื่อถือได้ และการไม่มีหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะด้านที่มีอำนาจบังคับใช้กับแพลตฟอร์มโดยตรง

4. ปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยคุ้มครอง

จากการทบทวนเอกสาร ปัจจัยเสี่ยงที่มีหลักฐานรองรับ ได้แก่ การใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเวลานานและการเผชิญประสบการณ์ไม่ปลอดภัยทางออนไลน์ ส่วนปัจจัยคุ้มครองที่ปรากฏในเอกสาร ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว โรงเรียนและชุมชน การส่งเสริมความรู้เท่าทันสื่อ และการมีช่องทางแจ้งเหตุที่เด็กเข้าถึงได้ ทั้งนี้ควรพิจารณาร่วมกับบริบทและลักษณะการใช้งานของเด็กแต่ละกลุ่ม (Luengroongroj, Seree, & Atsariyasing, 2023; ECPAT, INTERPOL, & UNICEF, 2022)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ การใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเวลานานและการเผชิญภัยออนไลน์มีความสัมพันธ์กับผลลบต่อสุขภาวะของเด็กและเยาวชน และมาตรการคุ้มครองที่เน้นเพียงการจำกัดการเข้าถึงหรือพึ่งพาผู้ปกครองเพียงฝ่ายเดียวมีแนวโน้มไม่เพียงพอเมื่อ เทียบกับแนวทางหลายระดับที่ผสมผสานบทบาทของแพลตฟอร์ม โรงเรียน ครอบครัว และนโยบายสาธารณะเข้าด้วยกัน (Luengroongroj et al., 2023; ECPAT, INTERPOL, & UNICEF, 2022)

ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนความสำคัญของมาตรการเชิงป้องกันที่กำหนดให้แพลตฟอร์มมีหน้าที่ออกแบบระบบให้ปลอดภัยตั้งแต่ต้น ดังปรากฏในกรณีของสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร ซึ่งกำหนดหน้าที่เชิงรุกแก่แพลตฟอร์ม แตกต่างจากแนวทางที่เน้นการบังคับใช้กฎหมายภายหลังเกิดเหตุ นอกจากนี้ การที่กฎหมายไทยยังขาดหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะด้านที่มีอำนาจบังคับใช้กับแพลตฟอร์มโดยตรงแสดงให้เห็นว่า การปรับปรุงเนื้อหากฎหมายเพียงอย่างเดียวโดยไม่ปรับปรุงกลไกเชิงสถาบันควบคู่กันไปอาจไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาในระยะยาว (Regulation (EU) 2022/2065, art. 28; Online Safety Act 2023; Ofcom, 2025)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะเชิงกฎหมาย

1.1 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ให้ครอบคลุมภัยออนไลน์และกำหนดหน้าที่ของผู้ให้บริการแพลตฟอร์มไว้เป็นการเฉพาะ

1.2 แก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ให้กำหนดอายุความยินยอมทางดิจิทัลที่ชัดเจนสำหรับบริการสังคมออนไลน์ และให้การตั้งค่าความเป็นส่วนตัวของบัญชีเด็กมีระดับสูงสุดเป็นค่าเริ่มต้น

1.3 พิจารณาจัดทำกฎหมายเฉพาะว่าด้วยความปลอดภัยของเด็กในโลกออนไลน์ พร้อมกำหนดหน่วยงานกำกับดูแลที่มีอำนาจบังคับใช้กับแพลตฟอร์มโดยตรง

1.4 บัญญัติฐานความผิดเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์และการล่อลวงเด็กทางออนไลน์ไว้เป็นการเฉพาะ และเสริมสร้างกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อรองรับการบังคับใช้กฎหมายข้ามพรมแดน

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ

2.1 จัดให้มีช่องทางแจ้งเหตุระดับประเทศที่เป็นเอกภาพ เข้าถึงง่าย และเป็นมิตรกับเด็ก

2.2 บรรจุความรู้เท่าทันดิจิทัลไว้ในหลักสูตรการศึกษาอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมเด็ก ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษา

2.3 ส่งเสริมให้แพลตฟอร์มใช้มาตรการตรวจสอบอายุที่เชื่อถือได้ งดโฆษณามุ่งเป้าไปยังเด็ก และเผยแพร่รายงานความโปร่งใสด้านความปลอดภัยของเด็กเป็นประจำ

2.4 ส่งเสริมให้ผู้ปกครองใช้แนวทางการเป็นสื่อกลางเชิงรุกแทนการห้ามใช้งานเพียงอย่างเดียว และให้สถานศึกษามีมาตรการป้องกันการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ที่ชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562. (2562, 27 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนที่ 69 ก, หน้า 52–95.

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. (2546, 2 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 120 ตอนที่ 95 ก, หน้า 1–29.

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550. (2550, 18 มิถุนายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอนที่ 27 ก, หน้า 4–13.

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560. (2560, 24 มกราคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 10 ก, หน้า 24–35.

พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499. (2499, 15 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 73 ตอนที่ 95 ฉบับพิเศษ, หน้า 1–171.

ECPAT, INTERPOL, & UNICEF. (2022). *Disrupting harm in Thailand: Evidence on online child sexual exploitation and abuse*. Global Partnership to End Violence Against Children. Retrieved November 1, 2026, from https://www.unicef.org/thailand/reports/disrupting-harm-thailand

European Commission. (2025, July 14). *Guidelines on the protection of minors under the Digital Services Act*. Retrieved November 1, 2026, from https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/commission-publishes-guidelines-protection-minors

European Parliament and Council of the European Union. (2016). Regulation (EU) 2016/679 of 27 April 2016 (General Data Protection Regulation). *Official Journal of the European Union, L 119*, 1–88.

European Parliament and Council of the European Union. (2022). Regulation (EU) 2022/2065 of 19 October 2022 on a Single Market for Digital Services (Digital Services Act). *Official Journal of the European Union, L 277*, 1–102.

Federal Trade Commission. (2025, April 22). Children's online privacy protection rule: Final rule amendments. *Federal Register, 90*, 16918–16967.

Luengroongroj, S., Seree, P., & Atsariyasing, W. (2023). A systematic literature review on the relationship between social media and well-being among adolescents. *Journal of the Psychiatric Association of Thailand, 68*(3), 305–317. Retrieved November 1, 2026, from https://he01.tci-thaijo.org/index.php/JPAT/article/view/261564

Ofcom. (2025, July 4). *Protection of children codes of practice for user-to-user services and search services*. Retrieved November 1, 2026, from https://www.ofcom.org.uk/online-safety/protecting-children/

Online Safety Act 2023, c. 50 (U.K.). Retrieved November 1, 2026, from https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2023/50/contents